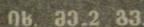
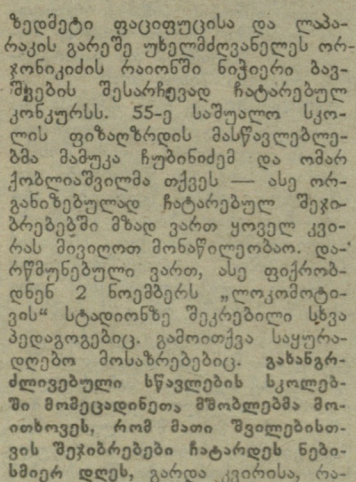
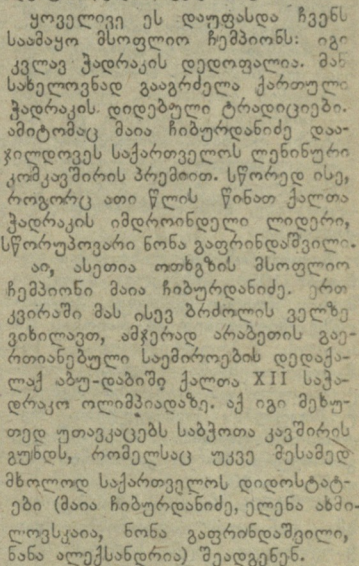

მემათ ტალანტებს — მძლავრობაში „ლელოს“ რეპროდუქტორ-რესპუბლიკური შეჯიბრება

⊙ ბავშვთა და მოზარდთა ფეხბურთში ხანგრძლივი ნაყოფიერი მუშაობისათვის დაბადების 60 წლისათვის დასაქმირებთ რეკაუბლიკის დამსახურებული მწვრთნელი თენგიზ იაგორის ძე კუბლაშვილი დადილეფდა საქართველოს სპორტისკომის სიკლით.

რა თქმა უნდა, ყოველივე ეს მაია

უსტად ითამაშა ოსტატმა ჰენ-
რიკა ლაგვილამ, მაგრამ ამან
ლი არ უნდა გაუტეხოს ნიჭიერ
ლაზარდას — ეს ხომ მისთვის
ბიუტეტი იყო, ასე ვთქვათ, დიდ
დრამში. და არაზამთარისა
თად საზონათშორისო ტურნირ-
ის საგზურები მიიღეს სვეტლანა
ტევეევა და ზოია ლელჩუკმა. ირი-
ლევიტინა და ლილია სემო-
ვაჟა პეტრონალური აბიან ამ
კიბრებზე მწიფეა.

ალკოჰოლი შეუთავსებელია

ყველა ადამიანს კარგად აქვს ცნობილი, რომ ალკოჰოლიზმი სერიოზული მნიშვნელობის სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემაა და მისი დადებითად გადაჭრისთვის ყველა შეგნებული ადამიანი უნდა იბრძოდეს.

რა ზიანი მოაქვს ალკოჰოლის ადამიანისათვის? უპირველეს ყოვლისა, იგი იწვევს ცენტრალური ნერვული სისტემის ფუნქციური მდგომარეობის შეცვლას, რაც მასში მიმდინარე ალგუნება-შეკავებით პროცესების დარღვევაში გვლინდება. ცენტრალური ნერვული სისტემა იწამლება ტოქსიკური და ადამიანი, როგორც პიროვნება, დროებით ეთიშება ნორმალურ ცხოვრებას.

სიმთვრალის დროს თავის ტვინის ქერქის და მილიანი ნერვული სისტემის ფუნქციის დარღვევა იწვევს ერთი მხრივ შრომისუნარიანობის მკვეთრ დაქვეითებას, მეორე მხრივ წონასწორობისა და კოორდინაციის მოშლას, რომელიც ადამიანს გამოუმუშავებული აქვს წლების განმავლობაში ყოველდღიური ვარჯიშის შედეგად.

ნერვული სისტემის გარდა ალკოჰოლი აზიანებს ორგანიზმის თითქმის ყველა სისტემას და იწვევს მათში პათოლოგიური ხასიათის ცვლილებებს.

სადღეისოდ მრავალი მეცნიერული დაკვირვების საფუძველზე დადგენილია, რომ იმ პირებს შორის, რომლებიც სისტემატურად იღებენ ალკოჰოლს, 22-ჯერ უფრო ხშირია გულ-სისხლძარღვთა სისტემის, 18-ჯერ — საჭმლის მომკვლელებელი სისტემის დაზიანება, ხოლო სუნთქვის ორგანოების პათოლოგია — 4-ჯერ მეტი, აღსანიშნავია, რომ ალკოჰოლი უარყოფით ზეგავლენას ახდენს როგორც მამაკაცის, ისე ქალის სასქესო ფუნქციაზე და ძალიან სწრაფად იწვევს ამ ფუნქციის დაკნინებას. ალკოჰოლი საშიშია აგრეთვე იმ თვალსაზრისითაც, რომ იგი უარყოფითად მოქმედებს ადამიანის ორგანიზმის იმუნო-ბიოლოგიურ ძალებზე, აქვეითებს იმუნური, ანუ დამცველი სისტემის ფუნქციურ მდგომარეობას, რის შედეგადაც ადამიანის ორგანიზმი უძლეურდება სხვადასხვა ინფექციებისა და ინტოქსიკაციების მიმართ და ა. შ.

რა თქმა უნდა, ალკოჰოლი უარყოფითად მოქმედებს სპორტსმენის ორგანიზმზე, დიდად აქვეითებს მის სპორტულ შედეგებს. შეიმჩნეულია, რომ ალკოჰოლის ისეთი მცირე რაოდენობაც კი, როგორც 250 გრამი ლუდი, მკვეთრად ამცირებს სპორტსმენის სპორტულ მიღწევას. მაგალითად, 100 მეტრზე რბენისას, როდესაც გამოსაკვლევა პირმა სტარტის წინ მიიღო ალკოჰოლის ზემოქმედება, დროა, იგი საშუალოდ 0,4 წამით ჩამორჩა ამხანაგებს. მოკურნავებში ასეთივე ცდამ 1,2 წამის განსხვავება მოგვცა.

სხვა შემთხვევაში დადგენილია, რომ მწვერვალზე ასვლის წინ ერთი ლიტრი ლუდის მიღება დაახლოებით 14 პროცენტით ზრდის მთამსვლელის ენერგეტიკულ დანახარჯს, გარდა ამისა, ცნობილია, რომ 2 ლიტრი ლუდი სროლის სიზუსტეს 10 პროცენტით აქვეითებს და ა. შ.

მცდარია ის აზრი, თითქმის შეუჩინებლად გასვლის წინ, მაგალითად ტრამპლინიდან ხტომაში, გამბედაობის გაზრდის მიზნით, სპორ-

ტსმენმა უნდა მიიღოს ალკოჰოლის მცირე დოზა. ეს შეიძლება საბედისწეროდ გახდეს სპორტსმენისათვის. ამ სტრუქტურის ერთ-ერთმა ავტორმა სამი ათეული წლის წინ ჩაატარა ექსპერიმენტი, ფეხბურთელებს ხუთი ღლის განმავლობაში ჯოვლდნენ ბოლო ვარჯიშის შემდეგ ეძლეოდა სუფრის კიბით ღვინო. შედეგი არასახარბიელო აღმოჩნდა: ფეხბურთელებს შრომისუნარიანობა არ მომატებოდა, ეგ იყო, რომ რამდენიმე სპორტსმენმა მოსურვა ალკოჰოლის მეტი რაოდენობით მიღება.

სამწუხაროდ, ჩვენი სპორტსმენები ჯერ კიდევ ხშირად არღვევენ სპორტულ რეჟიმს. ამის გამო ბევრი ახალგაზრდა, მიუხედავად შეესაბამებელი სპორტული მონაცემებისა, ვერ აღწევს იმ შედეგს, რომლის მოპოვებაც რეჟიმის სუსტად დაცვის პირობებში შეუძლია.

უნდა გვახსოვდეს, რომ არც სპორტისათვის თავისი დანებების შემდეგაა სასურველი ალკოჰოლით გატაცება. ამით დიდი საფრთხე შეიძლება შეექმნას ადამიანის ჯანმრთელობას.

წარსულის მანვე გაღმონათის — ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა ყველა შეგნებული ადამიანის მოვალეობაა.

რომანოვ სპანიშვილი,
სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფიზიკულური და სპორტული მედიცინის კათედრის გამგე.

ლელია ჩიკოვანი,
ფიზიკულური ინსტიტუტის სპორტული მედიცინის კათედრის დოცენტი.

SOS

თავდაპირველად არც ჩვენ დავიჯერეთ, მაგრამ ჩვედით თუ არა მარნეულში და ქალაქის სტადიონის ერთსართულიანი ადმინისტრაციული შენობის ოთახებში შევიხვედით, ყველაფერი ნათელი გახდა. სახელმწიფო დაწესებულებების ერთ კერპვე, 16-18 კვადრატული მეტრი ფართობის ოთახში „შეთავსება“ მართლაც უპრეცედენტო შემთხვევაა.

ლაპარაკია მარნეულის რაიონის ფიზიკულური და სპორტული ორგანიზაციების უსახლკაროზე. ზემოხსენებულ ერთ ოთახში მდგმურად არიან (ქალაქის სტადიონის შენობაში) რაიონის ორგანიზაციების: სპორტკომიტეტის, ბავშვთა და მოზარდთა სპორტული სკოლის, სპორტული საზოგადოებების „კოლმეურნისა“ და „განთიადის“, აგრეთვე, სტადიონის თანამშრომლები. ყველა ორგანიზაციას ცალკე სამუშაო ადგილი რომ სჭირდება, ამას არაფერს ვამბობთ, აქ თანამშრომლებსაც ცალკე მაგიდა და სკამი არა აქვთ. მკითხველისთვის აღბათ ძნელი წარმოსადგენი არ უნდა იყოს, რა პირობებში მუშაობენ ეს დაწესებულებები. ანდა მუშაობენ კი? მარნეულის რაიონში თვითღიწობაზე მიშვებული ფიზიკულურ-სპორტული საქმიანობა, იხარჯება სახელმწიფო და საზოგადოებრივი სახსრები, შედეგები კი არ ჩანს. იმ ორგანიზაციებს, რომლებიც პასუხს აგებენ რა-

ეროვნული გმირის მემკვიდრე პირი რთახში?

იონში ფიზიკულურისა და სპორტის განვითარებისთვის, შესანიშნავი „ალიბი“ აქვთ — უბინაობა. თუმცა, კაცმა რომ თქვას, მათი სამუშაო გარეთ უფროა, ვიდრე კაბინეტში. ამას, ცხადია, საგანგაშო ვითარების გასაბათილებლად არ ვამბობთ. სამუშაოდ, რაიონში ამ საკითხის მოგვარებისთვის მაინც დამაინც არ იწუხებენ თავს. ხომ არ არის ეს შემრიგებლური დამოკიდებულება უსაქმურობასა და უსახუისმგებლობის მიმართ? არც იმავე შენობაში დაბანაკებული თვით ქალაქის ფიზიკულური და სპორტული ორგანიზაციები არიან უეთეს დღეში. უკვე წამოიღება და შენობას გათბობა არა აქვს. ამ საკითხის მოგვარებაზე არაფერს ვამბავს. სტადიონის გასახლელების კითხვებზე, ცხელ წყალზე ხომ ლაპარაკი შედგება.

აქვეა მცირე ზომის სპორტული დარბაზი, სადაც მეცადინეობენ ბავშვთა სპორტული ხეივები ჰიდაობაში. რა თქმა უნდა, გათბობა არც აქ აქვთ, მაგრამ ამ დარბაზში ისედაც არ შეიძლება ვარჯიში, თუ სანიტარულ და უსაფრთხოების მოთხოვნებს არ დაიცავენ.

ვინ უნდა მოგვაროს ეს საკითხები? პასუხს მარნეულის რაიონის სახალხო დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის ხელმძღვანელებისგან ველოთ.

მძლეოსნობაში „ლელოს“ რეპროდუქტორ-რესპუბლიკური დამალნიერება-შეჯიბრება

დასასრული

დღან ეს დღე მათთვის ერთადერთი „ნამდვილი საოჯახო დღეა“. რაც შეეხება ტალანტებს, 200-დან 10 ბავშვის შედეგი ყურადღებას იმსახურებს. ალბათ დაგვეთანხმებით, რომ ეს ცოტას არ ნიშნავს.

მძლეოსნობაში მოზარდთა ასეთი მასობრივი შეჯიბრება თბილისის „დინამოს“ სტადიონს არ ახსოვს. კვირის აქ კალენდრის, ოქტომბრისა და პირველი მაისის რაიონების 1800-ზე მეტმა მოსწავლემ მოიყარა თავი. საშუალო ასაკის მოსწავლეები 60 მეტრზე რბენასა და სიგრძეზე ხტომაში ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს, უფროსები — სიგრძეზე ხტომაში და 100 მეტრზე რბენაში. პროფტექნიკურის სასწავლებლების და ტექნიკუმის მოსწავლეები უფრო გრძელ დისტანციებზე, 800 მეტრზე ცდიდნენ ძალას.

შეჯიბრებაზე ყველაზე დიდი გუნდით (1000 მოსწავლე) პირველი მაისის რაიონი წარსდგა. სტადიონზე შეიკრიბნენ ამ რაიონის 14 სკოლის, 7 პროფტექნიკური, 2 სამედიცინო სასწავლებლის, პოლიტექნიკური და მანქანათმშენებელი ტექნიკუმების მოსწავლეები. ოქტომბრის რაიონმა 500 მოსწავლე გამოიყვანა, ხოლო კალენდრის რაიონმა — 300.

გლდანი რაიონის მოსწავლეებმა „სინათლის“ სტადიონზე მოიყარეს თავი. ოცმა სკოლამ 800-მდე ბავშვი გამოიყვანა. ბევრი უკვე გამოერებით გამოვიდა სტადიონზე.

რაიონის სკოლები თავის დროზე გამოეხმაურნენ „ლელოს“ მოწოდებას მძლეოსნობაში რეკონსტრუქციური შეჯიბრებებ-

ბის ჩატარების შესახებ. ადგილებზე გამართულ ღონისძიებებში მძლეოსნობის სპეციალისტები დაესწრნენ და შეარჩიეს ნიჭიერი მოსწავლეები, რომლებიც უკვე ვარჯიშობენ კიდევ სექციებში. სარაიონო ასპარეზობას მინც სხვა ელფერი ჰქონდა. ცხადია, შეიძლებოდა უკეთ ჩატარებინათ ეს ღონისძიება, მეტი საზიმი გაეწყობოდა შექმნათ. მაგრამ... ამას არავის უზრუნია — „სინათლის“ სტადიონის ხელმძღვანელები ასპარეზობას არც კი გაუარებინ. ვინაა რომ დაშავებულიყო, ექიმიც კი საძებარი გაუზღებოდათ.

დინამოს საავიაციო საწარმოო გაერთიანების სტადიონზე რაიონის სკოლების 700-მდე მოსწავლე შეიკრიბა. მეოთხე, მეხუთე, მეექვსე და მეშვიდე კლასების მოსწავლეები 60 მეტრზე რბენასა და სიგრძეზე ხტომაში შეეჯიბრნენ ერთმანეთს. დიან, შთამბეჭდავი ციფრია, მაგრამ ჩვენ ყველაზე უფრო ამ მასობრივი სპორტული შეჯიბრების სულისკვეთება გვინტერესებდა. მძლეოსნური ბილიკები ბავშვებით გაივსო. მათთან ერთად აქ მოვიდნენ რაიონის კომპაგზირის ორბიტების მღვანელები, სკოლების დირექტორთა წარმომადგენლები, ფიზიკულური მასწავლებლები, რა-

იონის სპორტული სკოლის ხელმძღვანელები. უნდა გენახათ როგორ ღელავდნენ ბავშვები, როგორ ეზაღებოდნენ სტარტზე გასასვლელად, გამარჯვებულებს როგორ უზაროდათ. მოკლედ, ღონისძიება ისე ჩატარდა, ბავშვებიც კმაყოფილები დარჩნენ და უფროსებიც, მაგრამ გულში ხინჯად ჩაგვჩა ის, რომ შეჯიბრებას მძლეოსნობის არც ერთ სპეციალისტი არ დასწრებოდა. ერთი შეხედვით, ამით თითქმის არაფერი დაშავებულა, რადგან საუკეთესოთა ანექტური მონაცემები მაინც სპეციალისტების ხელში მოიყრის თავს, მაგრამ გვაკვირვებს მათი გულგრილობა ისეთი შეჯიბრებისადმი, რომელშიც რაიონის თითქმის ყველა მოზარდი მონაწილეობდა. მძლეოსნობის სპეციალისტები განსაკუთრებულ მონაცემების მქონე ბავშვებს თუ ვერ იპოვნიდნენ (განა ასეთების აღმოჩენა ყველა შეჯიბრებაში შეიძლება?), მისწავლეებს სასარგებლო რჩევას მაინც მისცემდნენ და ორგანიზატორებს შეჯიბრების უფრო კვალიფიკურად ჩატარებაში დაეხმარებოდნენ (არადა, ამ ღონისძიების ჩატარების დღე და ადგილი გავთვნიც გამოვცხადეთ). ერთადერთი ადამიანი, ვინც ბავშვებს გაესაუბრა, „შეგარდნის“ ფეხბუ-

რთელთა გუნდის ბავშვთა ჯგუფების მწვრთნელი ავთანდილ ნებერიძე იყო, რომელსაც იმ დღეს საქმე თავზე საყრელი ჰქონდა, მაგრამ როცა ამ მონღომებულ, მაგრამ მძლეოსნობის ანბანის უცოდინარ ბავშვებს მოჰკრა თვალი, გულმა ვერ მოუთმინა და სასარგებლო რჩევები მისცა მათ.

ილიდრომი. ეს ბაზა რბენის მოყვარულთა საყვარელი ადგილია. კვირას დილაადრიან, ვიდრე მოსწავლეთა მასობრივი შეჯიბრება დაიწყებოდა, სარბენ ბილიკებზე ათეულობით ახალგაზრდა და ხანდაზმული ადამიანი გამოვიდა. ისინი აქ საგანგებოდ არავის მოუწვევია; ნამდვილ ფიზიკულურულს კარგ ამინდში სახლში რა გააჩერებს.

...ათი საათისთვის ცენტრალური ტრამუის წინ უამრავი ხალხი შეიკრიბა. აქ იყვნენ საბურთალოს რაიონის საშუალო სკოლების მოსწავლეები, მათი მშობლები, მასწავლებლები, რაიონის სპორტული სკოლის მწვრთნელები. შეჯიბრების პროგრამა მარტივი იყო: გოგონებს 300 მეტრზე უნდა ერბინათ, ბიჭებს — 500-ზე.

— შეჯიბრებაში 14 სკოლის 400-ზე მეტი მოსწავლე გამოვიდა, — გვითხრა საბურთალოს რაიონის სპორტული სკოლის დირექტორმა

თემურ ლობჯინიძემ, — დღეს მხოლოდ ის ბავშვები გამოვიყვანეთ, რომლებიც სპორტული სკოლის სექციებში არ ვარჯიშობენ. შეჯიბრების შედეგებმა დაგვიჩვენა, რომ ამ კონკრეტულ შეიძლება პერსპექტიული მოზარდის შერჩევა აქვე უნდა ვთქვა, კომპაგზირის რაიონი აქტიურად გვეხმარება შეჯიბრებების ჩატარებაში.

26 კომისიის სახელობის რაიონის 78-ე საშუალო სკოლის სპორტული მოედანი დილიდანვე ბავშვების ქრიალულმა გამოაცოცხლა. აქ სასპარტოლო შეიკრიბნენ 78-ე, 96-ე, მე-80, 85-ე სკოლების მოსწავლეები.

გოგონები 60-მეტრიან დისტანციებზე რბენაში ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს.

განსაკუთრებით იყოჩაღეს 78-ე სკოლის მოსწავლეებმა (დირექტორი ნანული ტანასოვა, ფიზიკური მასწავლებელი სვეტლანა ვარსიანის). ისინი მასობრივად გამოიჩინდნენ და გარბენთა უმრავლესობაც მოვიდნენ.

— საინტერესო ღონისძიება გოგონები გოგონებთან — შეჯიბრებაში 300-მდე მოსწავლემ მიიღო მონაწილეობა. მათგან რამდენიმე ჩვენი აზრით, პერსპექტიული სპორტსმენია. ამიტომ კარგი იქნებოდა ისინი დროულად ჩააბან სპორტულ სექციებში.

ქალაქი რომ არ დაეძაბა

საპარტიზმოს მკლდურებაში კარგა ხანია ისე არ გავრცელდა, როგორც ამ შემთხვევაში გავრცელდა, როგორც ვიწროვით, გარდა, მეკლდურებაში საკაპიტრო მემორიალზე ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელმა ეკატერინე ჯაღლაშვილმა (მკლდურებაში ლალო გურგენი) ოქროს მედალი მოიპოვა და სპორტის ოსტატის ნორმატივზე შეასრულა. საკაპიტრო მემორიალების ისტორიაში ჩვენი ქალთა გუნდის წარმომადგენელმა პირველად მოიპოვა ოქროს მედალი.

ამ შეჯიბრების შემდეგ გარდა, იუფერას ხეობის კლდეებზე მიხეილ ხერგინის სახელობის საკაპიტრო მემორიალის მონაწილეებმა გამოსცადეს შკლავისა და მუხლის

ძალა — ერთმანეთს შეეჯიბრნენ მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევის, დონეცკის, დნეპროპეტროვსკის, ბაქოს, ერევნის, ტაშკენტის, მესტიის, საქართველოს განათლების სამინისტროს მკლდურების სპორტსკოლის, თბილისის I და II გუნდები.

როგორც შეჯიბრების მთავარმა მსაჯემ, სპორტის ოსტატმა ლალო გურგენმა გვაცნობა, ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლები ამ ასპარეზობიდან მდიდარი ნადავლით დაბრუნდნენ. თავი ისახელა საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტმა ეკატერინე ჯაღლაშვილმა (მკლდურების სპორტსკოლა), რომელმაც ყველას აჯობა ინდივიდუალურ და

წყვილთა გარბენში. მანვე დიდი უპირატესობით გაიმარჯვა აბსოლუტურ პირველობაშიც.

ეკატერინეს გამოსვლა სპეციალისტებისთვის სასიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა. იგი არა მარტო ოსტატობით, არამედ ასაკითაც იქცევა ყურადღებას — შეჯიბრების მონაწილეთაგან ყველაზე უმცროსი იყო.

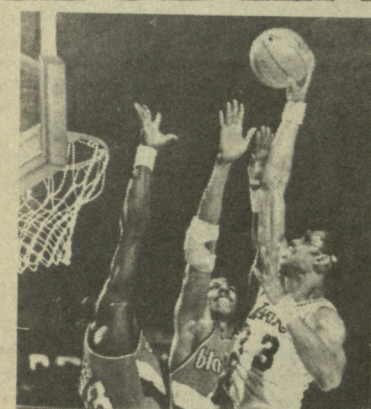
ვათა ინდივიდუალურ გარბენში უძლიერესი იყო ზურაბ ქიტუაშვილი, წყვილთა ასპარეზობაში — რობერტ გურგენი (ორივე — თბილისი I). შემდეგ ორივე სპორტსმენი გამოვიდა „დომბას“ წყვილებში, სადაც მათ მხოლოდ მოსკოველებმა კიაჩევმა და მაჩმა აჯობეს.

სამწუხაროდ, ჩვენი რესპუბლიკის მკლდურებაში გუნდების დაკომპლექტებაში ტაქტიკური შეცდომა დაუშვეს, დივიზიონს, რომ ძალა ერთობაშია. მათ რომ უძლიერესებისთვის ერთ გუნდში მოეყარათ თავი, ის ნაკრები უთუოდ პრიზიორთა შორის მოხვდებოდა, დაქსაქსული ძალებით კი, ბუნებრივად, გერაფერის გახდნენ. ამიტომ იყო, რომ თბილისის I გუნდმა მხოლოდ V ადგილი დაიკავა, მეკლდურების სპორტსკოლის გუნდი VII, ხოლო მესტიის ნაკრები VIII ადგილზე გავიდა. აქ ყველას მოსკოვის წარმომადგენლებმა აჯობეს. მეორე იყო დონეცკის გუნდი, მესამე — დნეპროპეტროვსკელთა კოლექტივი.

პეტანკილ მკლდური.

ეკატერინე ჯაღლაშ.

ოსკარ შმიტი 50-60-იან წლებში ბრაზილიური კალათბურთის ვარსკვლავთა კარმო და სოუზას, ბლატკალსკის, მენონის, ამაურის, უბირატანის ღირსეული მემკვიდრეა. შმიტი (დაიბადა 1958 წლის 16 თებერვალს, სიმალე 203 სმ) წლების მანძილზე იცავდა სან-პაულუს „სირიოს“ ღირსებას. შმიტის წვლილი ამ კლუბის წარმატებებში უდიდესია. სან-პაულუს „სირიომ“, შმიტის ბრწყინვალე თამაშის შედეგად, 1979 წელს თავის ისტორიაში ყველაზე დიდ წარმატებას მიაღწია — მოიპოვა საკონტინენტთაშორისო თასი. 1981 წელს ეს კლუბი ამავე ტურნირში მეორე იყო, 1978 წელს კი — მესამე. ამ პერიოდში გუნდი წარმატებით გამოდიოდა როგორც ბრაზილიის, ისე სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატებში.

1978 წელს, მსოფლიოს VIII ჩემპიონატის შემდეგ ოსკარ შმიტის სახელი გასცდა ბრაზილიის ფარგლებს. 20 წლის თავდასმხმების ბრწყინვალე თამაშმა მოახლოა კალათბურთის სპეციალისტები, მიმომხილველები და მაყურებლები. ყველაზე ერთმანედ აღიარებდნენ, რომ ჩემპიონატზე ბრაზილიელთა მიერ მოპოვებულ წარმა-

ტებაში (ბრაზილიის მედლები მიიღეს) ოსკარ შმიტის წვლილი ძალზე დიდი იყო. ყველაფერს რომ თავი დაეანებოთ, მარტო ის რად ღირს, რომ ახალგაზრდა შმიტის სახელს გამოჩენილი იუგოსლაველი კალათბურთელის დრავენ დალიბაგიჩის გვერდით იხსენიებდნენ, იმ კალათბურთელის გვერდით, რომელიც იმ დროს სპორტული დიდების ზენიტში იმყოფებოდა (1978 წელს დალიბაგიჩი ჩემპიონატის საუკეთესო კალათბურთელად აღიარეს). მიმომხილველებმა შმიტს „მომავლის კალათბურთელი“ უწოდეს და მანაც საესებით გაამართლა ეს აზრი.

მომავლის მსოფლიო სპორტის პარსკვლავები

ძალიან კარგად ითამაშა ოსკარ შმიტმა 1980 წელს მოსკოვის ოლიმპიადებზე. შმიტის სახით ბრაზილიის ნაკრებს ქეშმარიტი დიდური ჰყავდა. ოლიმპიური ტურნირის შვიდ მატჩში შმიტმა 169 ქულა მოაგროვა. საესებით კანონზომიერი იყო ის, რომ ოლიმპიადის შემდეგ ეურნალისტებმა შმიტი უყურყმანოდ დაასახელეს მსოფლიოს სიმბოლური ხუთეულის შემადგენლობაში (ამ ხუთეულში მის გარდა შევიდნენ იუგოსლაველები დრავენ დალიბაგიჩი და დრავან კიჩანოვიჩი, იტალიელი დინო მენეგინი და სერგეი ბელიოვი). ერთადერთი, ვისაც შმიტი ჩამორჩა, გახლდათ დალიბაგიჩი, რომელიც კვლავ ტურნირის საუკეთესო მოთამაშედ აღიარეს.

1982 წელს მსოფლიოს IX ჩემპიონატზე, კოლუმბიაში, ბრაზი-

ლიის ნაკრებმა სუსტად იასპარეზა — მოულოდნელად წააგო ავსტრალიის ნაკრებთან და ფინალში გერ მოხვდა, ამიტომ ოსკარ შმიტს თავის გამომჩენის საშუალება არ მიეცა.

ისევე, როგორც ფეხბურთში, ბრაზილიელი ვარსკვლავები იტალიის კალათბურთშიც გამოჩნდნენ. 1984 წელს ოსკარ შმიტმა ხელი მოაწერა კონტრაქტს იტალიის პატარა ქალაქის კანტერის გუნდს „ინდენიტასთან“. უკანასკნელ წლებში ამ კლუბის წარმატებებს იტალიელი მიმომხილველები სამართლიანად უკავშირებენ იუგოსლაველი მკლდურების ბოგდან ტა-

ოსკარ შმიტმა საუცხოოდ ითამაშა ესპანეთში გამართულ მსოფლიოს X ჩემპიონატზე. ჩემპიონატზე ბრაზილიელები IV ადგილზე გავიდნენ. შმიტმა ბრწყინვალე ითამაშა. მან ჩემპიონატის ყველა პრინციპული მატჩი უაღრესად ძლიერად ჩაატარა. მაგალითად, წინასწარ თამაშებში ბერძნებთან და ესპანელებთან. ორივე ამ მატჩში შმიტმა შეასრულა თავისი „ნორმა“ — 40 ქულა. ასე ბის ნაკრებთან გამარჯვებაც ასევე შმიტის (47 ქულა) ბრწყინვალე თამაშით იყო განპირობებული. კარგად ითამაშა მან სპორტთა კავშირისა და აშშ-ს გუნდებთან შეხვედრებშიც. მსოფლიოს ჩემპიონატთან ასპარეზობაში მან თავის გუნდს 43 ქულა შესძინა, მაგრამ ამჯერად გამარჯვებისათვის ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა. უნდა ითქვას, რომ შმიტს ამ მატჩში აშკარად აკლდა თანაგუნდელთა მხარდაჭერა. თავის გუნდში შმიტი ყველაზე შედეგიანი იყო იუგოსლაველებთან მატჩშიც. მან გუნდს 27 ქულა შესძინა. შმიტი ჩემპიონატის საუკეთესო სწაიპერთა შორის 310 ქულით მეორე იყო, 337 ქულით პირველობდა ბერძენი გუნდისა და აი, შმიტი კვლავ დაასახელეს მსოფლიოს ჩემპიონატის სიმბოლურ ნაკრებში.

შმიტი უნივერსალური კალათბურთელია — აქვს ფილიტანული ტექნიკა, ვირტუოზულად ატარებს ბურთს, საუცხოოდ ფლობს დილინგს, აქვს ჩინებული გადაცემები, შესანიშნავად იბრძვის ფრკვეშ, ზუსტად ტყურენის კალათში 8-9 მეტრის მანძილიდან. კალათბურთში ახალი წესების შემოღების შემდეგ შმიტის მსგავსი სწაიპერების ფასი გაიზარდა. სწორედ ეს გაითვალისწინა კანტერის გუნდის ხელმძღვანელმა, როდესაც ბრაზილიელი ვარსკვლავი მიიწვია.

მეარა კალანდაში.

„მეარნის“ ახალი ნომრები

გამომცემი „ლელოს“ საპარტიზო დამატება „მეარნის“ მე-20, 21-ე და 22-ე ნომრები (ბოლო ორი გვერთიანებული ნომერი მათა ჩიბურდანიძე — ე. ახმელოვსკაიის მატჩს ეძღვნება).

მე-20 ნომრში დაბეჭდილია გ. კასპაროვ — ა. კარპოვის მატჩ-რეკანშის შედეგები, შეჯიბრების საბოლოო ცხრილი, დილისტატ თამაზ გიორგაძის წერილი და მატჩ-რეკანშის (დასკვნითი XXI-XXIV პარტიები).

„ფეშტვა გულისა“ — ასე ჰქვია რუმინტეს ჩიბურდანიძე — ახმელოვსკაიის მატჩიდან. აქვე გავცნობთ მატჩის IX-XII პარტიებს. სათაურით: „გამარჯვა ანდრეი სოკოლოვმა“ „მეარანი“ მკითხველს სთავაზობს სოკოლოვ — იუსუპოვის მატჩში გათამაშებულ თოთხმეტივე პარტიას.

ჩიბურდანიძე — ახმელოვსკაიის მატჩისადმი მიძღვნილი ნომერი თექვსმეტგვერდიანია. იგი იხსენება საქინტორმის ცნობით იმის შესახებ, რომ 21 ოქტომბერს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში შეხვედრა მოუწვევს მ. ჩიბურდანიძესა და ე. ახმელოვსკაიას. აქ დასტაბმულია მატჩის ყველა (14) პარტია დილისტატების თამაზ გიორგაძის, ზუზუტი გურგენიძის, ედუარდ გუფელის, გენდო ზაიჩიკის, საერთაშორისო ოსტატების ელიზბარ ჯობილაძის, დიმიტრი პრიდანოვის (ზულგარეთი) და სხვების შენიშვნებით. აქვე გავცნობთ მათა ჩიბურდანიძის ინტერვიუს, მატჩის შედეგების დაწვრილებით ცხრილსა და სხვა საინტერესო მასალებს. ნომერი ილუსტრირებულია.

ინფორმაცია

სომხთა. „უნივერსიდადის“ სპორტული დარბაზი მზად არის ძალისხმეა მსოფლიო ჩემპიონატის სამასპინძლოდ. აქ 8-15 ნოემბერს ჩატარდება ეს საინტერესო ტურნირი, რომელშიც 40 ქვეყნის 250-ზე მეტი სპორტსმენი ჩამოსვლას მოელოა.

ჩემპიონატისადმი მიძღვნილ პრესკონფერენციაზე აღინიშნა, რომ მონაწილეთა სიმრავლეთ ეს შეჯიბრება საერთაშორისო ექნება. ყველ შემთხვევაში, მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულებისთვის ბოლო წლებში, ამდენ ქვეყანას და ძალოსანს არ უბრძოლია.

სპეციალისტების აზრით ფავორიტები, როგორც გუნდური, ისე პირად ჩათვლია ამჯერადაც საბჭოთა კავშირისა და ბულგარეთის

ძალოსნები ექნებიან. მასპინძელთა გუნდის მკლდურები იგან აბაჯიევი ღარწმუნებულია, რომ ჩემპიონატის მსვლელობაში ევროპისა და მსოფლიოს ბევრი რეკორდი დაეშობა, პირველობისთვის ბრძოლაში კი ფავორიტებს მადარ კონკერტისა გაუწევნენ უნგრეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, პოლონეთის, ჩინეთისა და კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის წარმომადგენლები.

„სპორტლოტო“

გუშინდის მსოფლიო შედეგ „სპორტლოტოს“ მორიგი, 44-ე ტირაჟები.

„სპორტლოტო 8 45“-იდან 1 (კალათბურთი), 14 (აკადემიური ნიჩბოსნობა), 16 (საცენოსნო სპორტი), 24 (ხელბურთი), 25 (საცევაო სპორტი), 34 (ბალახის პოკი).

„სპორტლოტო 5 86“-დან: 3 (ბობსლეი), 13 (სამთო-სათხილამურო სპორტი), 14 (აკადემიური ნიჩბოსნობა), 19 (სათხილამურო რბოლა), 27 (შვიდღოსნობა).

პირანზე და პირიში

ცენტრალური ტელევიზია. 5 ნოემბერი. დილის ტანვარჯიში — 9.00 (2); ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი ფეხბურთში. მერვედფინალი. „დინამო“ (კიევი) — „სელტიკი“ (შოტლანდია) — 20.00 (1); ევროპული თასები ფეხბურთში — 22.40 (1).

საპარტიზო ტელევიზია. 5 ნოემბერი. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი ფეხბურთში: „დინამო“ (კიევი) — „სელტიკი“ (შოტლანდია) — 20.00; ევროპული თასები ფეხბურთში — 22.40.

საპარტიზო ტელევიზია. 5 ნოემბერი. რიგბული ვარჯიში — 11.40; სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში. I ლიგა: „ყუზბაში“ (კრასნოდარი) — „გურია“ (ლანჩხუთი) — 21.30.

გარათონული კურიოზები

ორნახმარი ათასი წლის წინათ ბერძენმა მეომარმა ფილიპიდესმა მარათონიდან ათენამდე 42 კილომეტრი და 195 მეტრი გაივრბინა, რომ თანამებამულეთათვის გამარჯვება ეუწყებინა. ეს დისტანცია 1896 წელს პირველი ოლიმპიური თამაშების პროგრამაში შეიტანეს. მას შემდეგ მარათონი ბერძენებში სულ უფრო პოპულარული და მასობრივი ხდება.

ალბათ მკითხველისათვის ინტერესიწილებული არ იქნება ამ შეჯიბრებასთან დაკავშირებული კურიოზული ფაქტები.

ორი მარათონული რეკორდი ეკუთვნის... ექიმებს. ამერიკელმა თერაპევტმა თეოდორ კობიტმა მსოფლიოში ყველაზე მეტჯერ აიღო სტარტი. 1951-1981 წლებში მან წარმატებით დაამთავრა მარათონის 147 დისტანცია. თუ ამას დავუმატებთ 51 მარშრუტს, რომელიც შედგებოდა სულ მცირე 30 მილისა-

გან, გამოდის, რომ კობიტმა სულ 9842 (!) კილომეტრი გაივრბინა. მისი საუკეთესო დროა 2.26,44. ქალთა შორის თავი ისახელა ლონდონელმა ექიმმა ლესლი უიტსონმა, რომელმაც 1975 წლიდან დღემდე 97 მარათონული დისტანცია დაფარა. უიტსონი ყოველ წელს ათ მარათონში მონაწილეობს. მისი პირადი რეკორდი 2.44,18 საათს უდრის.

თავისებურ რეკორდსმენად ითვლება ამერიკელი ჯონ კელი. 1928 წლიდან 1983 წლამდე მან 111-ჯერ გაივრბინა მარათონული დისტანცია. 1979 წლის 28 იანვრიდან 1980 წლის 19 იანვრამდე ყოველ კვირას გამოდიოდა მარათონის სტარტზე (ერთხელ — ორჯერაც!) ჯეი პლედერსონი.

აი, კიდევ ორი რეკორდი: ლონდონელი დევიდის 42 კილომეტრისა და 195 მეტრის პონოლულუმდე 4 საათში, 20 წუთსა და 36 წამში ფა-

რავს. ცხადია, ეს შედეგი დღეს არავის გააკვირვებს ერთი რამ რომ არა — დონალდი უკუ მიმართულებით ღარბის. მაგრამ ყველაზე კურიოზული მაინც შეიძლება ითქვას ბურბონის მიღწევა. 1982 წელს მან თხვავა ნება დადგომით ლონდონის მარათონის ორგანიზატორებს მარათონული დისტანცია... ფრანკში, ლანგარზე დადგმული შამპანური გაივრბინა. 2 საათის, 47 წუთისა და 18 წამის შემდეგ ბურბონმა... ფინიშთან გახსნა შამპანური.

დასასრულს კიდევ ერთი საინტერესო ფაქტი: ცნობილია, რომ მძიმე წონის მოკრევეები ფლოიდ პატერსონი და ინგემარ იოჰანსონი სამჯერ შეხვდნენ ერთმანეთს მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულისათვის ბრძოლაში. მაგრამ, ალბათ, ცოტა თუ იცის, რომ ისინი ერთმანეთს... მარათონულ დისტანციაზე შეეჯიბრნენ. იოჰანსონს პატერსონმა აჯობა (4 საათი, 22 წუთი და 65 წამი).